

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 22C/246/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3111222762
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 06. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martina Trnavská
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2012:3111222762.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín samosudcom Mgr. Martinou Trnavskou v právnej veci navrhovateľa Orange Slovensko, a. s. so sídlom v Bratislave, Prievozská 6/A, IČO 35697270 proti odporcovi P. I., štátnemu občanovi Q. republiky, bytom K., V. XXXX/XX, zastúpenému opatrovníkom F.. F. O., vyšším súdnym úradníkom Okresného súdu Trenčín o zaplatenie 267,94 Eura s príslušenstvom takto

rozhodol:

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi 167,94 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 167,94 Eur od 15.10.2010 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšnej časti sa návrh zamieťa.

O náhrade trov konania sa rozhodne samostatným uznesením.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal, aby súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť mu 267,94 Eura spolu s 9 % úrokom z omeškania ročne od 15.10.2010 do zaplatenia. Zároveň žiadal priznať náhradu trov konania. Uviedol, že s odporcom uzatvoril dňa 28.12.2009 Zmluvu o pripojení č. T ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Všeobecné podmienky, v zmysle ktorej vypožičal odporkyni 1 kus SIM karty, ktorá mu umožnila využívať telekomunikačné služby ním poskytované. Zároveň pri uzavretí Dodatku k zmluve o pripojení odpredal odporcovi mobilný telefón za kúpnu cenu 1,00 Eura. Nakoľko odporca riadne a včas nezaplatil cenu poskytovaných služieb za obdobie 28.12.2009-22.07.2010 vo výške 167,94 Eura, čím porušil zmluvné povinnosti, je povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 100,- Eur. Odporcu vyzval pokusom o pokonávku na plnenie do 14.10.2010. Dospelaj nič neuhradil.

Odporca sa k veci ani k návrhu nevyjadril. Odporca zásielky súdu nepreberal, hoci podľa zistenia súdu má stále evidovaný trvalý pobyt na adrese V. XXXX/XX, K.. Iné miesto pobytu sa u odporcu nezistilo. Súdom bol odporcovi ustanovený opatrovník F.. F. O., vyšší súdny úradník tunajšieho súdu, nakoľko syn odporcu sa k výzve na ustanovenie za opatrovníka nevyjadril.

Súd vykonal dokazovanie listinami, a to zmluvou zo dňa 28.12.2009, dodatkom k zmluve, prehľadu zasielaných faktúr, výpisom transakcií, faktúrami, pokusom o pokonávku, doručenkami, všeobecnými podmienkami poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telekomunikačnej siete, žiadosťou o zmenu služby Prima na účastnícky program a zistil tento skutkový stav:

Dňa 28.12.2009 uzatvoril navrhovateľ s odporcom ako fyzickou osobou - nepodnikateľom Zmluvu o pripojení č. T na základe ktorej navrhovateľ umožnil odporcovi pripojenie SIM karty, ktorú odporcovi odovzdal s priradeným telefónnym číslom XXXXXXXXXX, na mobilnú telekomunikačnú sieť a poskytol mu s tým súvisiace elektronické komunikačné služby. Odporca sa touto zmluvou zaviazal platiť cenu za pripojenie a poskytovanie dohodnutých služieb. Za tým účelom mu boli zaslané faktúry za mesačné zúčtovacie obdobia od 12/2009 do 07/2010.

V Dodatku k zmluve o pripojení č. T bod 2.5 sa odporca zaviazal v prípade porušenia niektorej z povinností zaplatiť navrhovateľovi zmluvnú pokutu vo výške 100,- Eur.

Odporca bol listom navrhovateľa zo dňa 30.09.2010 vyzvaný k zaplateniu jeho pohľadávky, ktorá vznikla neuhradením faktúr za riadne vyúčtovanej ceny za poskytnuté elektronické komunikačné služby v období od XX/XXXX-XX/XXXX vo výške 167,94 Eura. Zároveň mu navrhovateľ oznámil, že z dôvodu porušenia zmluvných povinností je povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 100,- Eura, a vyzval ho k úhrade najneskôr do 14.10.2010. Výzvu odporca neprevzal v úložnej lehote.

Podľa § 43 ods. 1 a 2 zák. č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon o elektronických komunikáciách") zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa. Podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa § 42 ods. 4 zákona o elektronických komunikáciách účastník je povinný platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení a podľa tarify, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženia dokladu o vyúčtovaní. Zmluva uzatvorená podľa zákona o elektronických komunikáciách (predpis verejného práva) neurčuje charakter vzťahu poskytovateľa služieb a ich užívateľa. Vychádzajúc z § 52 Občianskeho zákonníka je zmluva o pripojení podľa svojho charakteru spotrebiteľskou zmluvou, keďže navrhovateľ, ktorý zmluvu uzatváral ako poskytovateľ verejnej telefónnej služby, je právnickou osobou - podnikateľom, ktorý pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti, a odporca je spotrebiteľom - fyzickou osobou, ktorý pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Charakteristickým znakom tejto zmluvy je, že sa uzatvárala vo viacerých prípadoch a spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvnil. Zmluva o pripojení je občianskoprávnou zmluvou, ktorú Občiansky zákonník neupravuje ako typovú zmluvu. Vzhľadom na to základné ustanovenia o zmluve upravuje zákon o elektronických komunikáciách. Všeobecné ustanovenia o spôsobilosti a o platnosti zmluvy, ako aj zodpovednostné vzťahy platia tak, ako ich upravuje Občiansky zákonník, ku ktorému je zákon o elektronických komunikáciách v postavení špeciálneho zákona.

Po právnom posúdení tvrdených a preukázaných skutočností v zmysle citovaných zákonných ustanovení súd dospel k záveru, že návrh je sčasti dôvodný.

Navrhovateľ listinami, a to výpisom transakcií, faktúrami a pokusom o pokonávku preukázal, že odporca nezaplatil cenu za poskytnuté a využívané elektronické komunikačné služby, ako sa zaviazala v zmluve. Odporca netvrdil a ani neoznačil dôkazy, z ktorého by sa zistilo, že navrhovateľom označené skutočnosti a ním predložené dôkazy nie sú pravdivé, preto súd nemal dôvod spochybniť jeho tvrdenia ani dôkazy ním predložené. Vychádzal iba z dôkazov, ktoré mal k dispozícii. Súd preto vyhovel návrhu v časti o zaplatenie a uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi cenu za poskytnuté verejné telekomunikačné služby (hovorné) v požadovanej výške 167,94 Eura.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Z obsahu všetkých troch predložených dodatkov k zmluvám o pripojení vyplýva totožný obsah ustanovenia o zmluvnej pokute. V zmysle článku 2.5 Dodatku k zmluve o pripojení právo na zmluvnú pokutu podľa tohto bodu vznikne podniku samotným porušením povinnosti účastníka, a to v okamihu porušenia povinnosti účastníkom, pričom toto právo nie je podmienené vykonaným žiadneho úkonu zo strany podniku (napr. odstúpením od zmluvy alebo prerušením, či obmedzením poskytovania služieb v prípade porušenia povinnosti podľa bodu 2.3 písmena c) tohto článku). Účastník je zároveň povinný uhradiť podniku náhradu škody, ktorej výška presahuje výšku dohodnutej zmluvnej pokuty. Zmluvnú pokutu podľa tohto článku bude účastník povinný zaplatiť podniku bez ohľadu na dĺžku doby, ktorá mu ešte zostávala do uplynutia doby viazanosti. Zmluvná pokuta je splatná v lehote uvedenej vo výzve na jej zaplatenie, inak v lehote 14 dní odo dňa doručenia výzvy podniku účastníkovi.

Rozsudkom Okresného súdu X. z 13.08.2010 č. k. 17C/23/2010-65 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v X. z 29.06.2011 č. k. 2Co/137/2010 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu X. zo 16.08.2010 č. k. 17C/112/2010-35 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v X. z 09.05.2011 sp.zn. 18Co/136/2010. Vo viacerých prípadoch tiež došlo k právoplatnému zamietnutiu žalôb operátora o plnenie z rovnakej zmluvnej pokuty z dôvodu jej neprijateľnosti (rozsudok Okresného súdu Q. z 31.10.2011 č. k. 7C/119/2011, rozsudok Okresného súdu V. nad K. z 26.10.2011 č. k. 11C/184/2011-82 a iné).

Súd návrh na zaplatenie zmluvných pokút zamietol v plnom rozsahu s ohľadom na § 53a Občianskeho zákonníka a na skutočnosť, že predmetná zmluvná podmienka upravujúca nárok navrhovateľa na zaplatenie zmluvnej pokuty bola právoplatne súdom určená za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti. Súd svoje rozhodnutie zdôvodňuje aj poukazom na rozsudok Krajského súdu v X. sp. zn. 6Co/91/2011 zo dňa 24.04.2012, v ktorom sa uvádza, že ustanovenia § 53a Občianskeho zákonníka je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov:

"Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok." (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie Súdneho dvora C-76/10 POHOTOVOSTĚ/Korčkovská, bod 50), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav naviac zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku, a preto sa odvolací súd nestotožňuje s prvostupňovým súdom o len čiastočnej neplatnosti zmluvnej pokuty. Súd ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex officio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ). Plnenie z takejto podmienky naviac vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 OZ; „z neplatného právneho úkonu“). Naviac zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednania nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a OZ sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zjavné, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Spolu teda uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 167,94 Eur. Vo zvyšnej časti istiny návrh zamietol.

Podľa § 559 ods. 2 Občianskeho zákonníka dlh musí byť splnený riadne a včas.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky 2) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že odporca sa dostal do omeškania so zaplatením istiny dňom 15.10.2010 (deň nasledujúci po navrhovateľom určenom dni splatnosti dodatočného plnenia pohľadávky uvedenom v pokuse o pokonávku doručenom odporcovi). V zmysle citovaného zákonného ustanovenia § 517 ods. 2 vzniklo navrhovateľovi právo požadovať popri plnení aj sankciu vo

forme úroku z omeškania, čo aj vykonal podaným návrhom. Preto mu súd právo na úroky z omeškania priznal.

K 15.10.2010 bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky 1,00 %, teda úrok z omeškania mohol byť najviac 9,00 %. Súd preto uložil odporcovi zaplatiť navrhovateľovi úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 167,94 Eura od 15.10.2010 do zaplataenia.

O trovách konania rozhodol súd s poukazom na ustanovenie § 151 ods. 3 prvá veta O. s. p., podľa ktorého v zložitých prípadoch, najmä z dôvodu väčšieho počtu účastníkov konania alebo väčšieho počtu nárokov uplatňovaných v konaní súd môže rozhodnúť, že o trovách konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej; ustanovenie § 166 sa nepoužije.

Lehota na plnenie bola určená v súlade s § 160 ods. 1 O.s.p. veta pred bodkočiarkou - 3 dni od právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Trenčín.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, podpis, dátum) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie je potrebné podať v počte 2 rovnopisov, ak potrebný počet rovnopisov účastník nepredloží, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3, § 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- rozhodoval vylúčený sudca,
- súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (dôkazy sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia

sudcu, dôkazmi má byť preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4, účastník konania bez svojej viny nemohol dôkazy označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa),

- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2, § 205a ods. 1, § 221 ods. 1 O. s. p.).

Ak si odporkyňa dobrovoľne nesplní, čo jej ukladá vykonateľné rozhodnutie, navrhovateľ môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti.